

12.6.2017

Eduskunta
Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Viite **HE 16/2017 vp**

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI PELASTUSTOIMEN JÄRJESTÄMISESTÄ

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta on pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriön vastinetta asiassa.

Useissa lausunnoissa otettiin kantaa *pelastustoimen mahdollisuuksiin tuottaa ensihoitopalvelua maakunnallisessa rakenteessa*.

Sosiaali- ja terveysministeriö toteaa, että ensihoito on terveydenhuoltolain 39 §:n mukaisesti terveydenhuollon lakisääteinen tehtävä. Maakunta- ja sote-uudistuksessa ensihoidon järjestämisvastuu siirtyy sairaanhoitopiireiltä maakunnille. Jatkossakin tarkoituksena on, että ensihoitopalvelut voidaan toteuttaa järjestämisvastuullisen omana toimintana, yhteistyössä pelastustoimen kanssa tai ostamalla palveluja muilta palvelun tuottajilta. Tämän mukaisesti pelastustoimen tulee voida toimia ensihoitotehtävien ja ensivastetehtävien tuottajana sen mukaan kuin sosiaali- ja terveystoimen viranomaisten kanssa erikseen sovi- taan myös esitetyssä maakunnallisessa rakenteessa. Ministeriön näkemyksen mukaan Eduskunnan käsiteltävänä olevat HE 16/2017 vp sekä HE 15/2017 vp yhdessä mahdollistavat tämän tavoitteen toteutumisen.

Helsingin kaupungin Pelastuslaitos ja Pirkanmaan sairaanhoitopiiri ovat toivo- neet tarkennusta siihen, *miten pelastustoimi sijoittuu maakunnan liikelaitos- rakenteessa*. Jos maakuntiin perustetaan erillinen pelastustoimen liikelaitos ja sosiaali- ja terveystoimen liikelaitos, tulisi niiden keskinäistä suhdetta ensihoi- topalvelun tuottamisessa selkeyttää.

HE 15/2017 vp sisältyvän maakuntalain 52 §:n mukaan maakunta perustaa yh- den tai useamman liikelaitoksen, jonka tehtävänä on tuottaa maakunnan järjes- tämisvastuulle kuuluvia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja, muita sille erikseen säädettyjä palveluja ja maakunnan sille järjestämisvastuunsa perus- teella osoittamia tehtäviä.

Samaan hallituksen esitykseen sisältyvän sosiaali- ja terveydenhuollon järjes- tämistä koskevan lain 22 §:n mukaan maakunnan omasta palvelujen tuottami- sesta vastaa maakuntalain 52 §:ssä tarkoitettu maakunnan liikelaitos. Kaikki maakunnan omat sosiaali- ja terveyspalvelut on annettava yhden liikelaitoksen tuotettavaksi.

Pelastustoimen järjestämistä koskevan lain 4 §:n mukaan maakunnan omasta palvelujen tuotannosta vastaa maakuntalain 52 §:ssä tarkoitettu maakunnan liikelaitos.

Sosiaali- ja terveysministeriö toteaa, että sote-järjestämislain 22 §:n 1 momentin tarkoituksena on varmistaa, että maakunnan omien sosiaali- ja terveyspalvelujen tuotannon vastuu on selkeästi yhdellä taholla, minkä vuoksi laissa säädetään, että palvelujen tuotanto on yhden liikelaitoksen tehtävä. Säännöksen tarkoituksena ei sen sijaan ole ollut estää tarkoituksenmukaista yhteistyötä ja työnjakoa maakunnan liikelaitosten välillä. Tämän vuoksi lain 22 §:n 1 momenttia on tarpeen selkeyttää siten, että se mahdollistaa muun muassa ensihoidon koskevan yhteistyön pelastustoimesta vastaavan liikelaitoksen kanssa silloin kun pelastustoimesta vastaa erillinen liikelaitos.

Sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee ehdotuksen 22 §:n 1 momentin selkeyttämiseksi edellä todetun tarkoituksen mukaiseksi HE 15/2017:stä annettavaan vastineeseen.

Lausunnoissa oli useita *yksityiskohtaisia ehdotuksia esimerkiksi ensihoidon henkilöstön kelpoisuuksista ja palvelutasopäätöksistä*.

Eduskunnan käsittelyssä olevissa Hallituksen esityksissä HE 16/2017 vp ja HE 15/2017 vp ehdotetaan säädettäväksi pelastustoimen ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä. Ensihoitopalvelun ja pelastustoimen sisällöstä säädetään muussa lainsäädännössä, esimerkiksi terveydenhuoltolaissa ja pelastuslaissa. Jos osoittautuisi, että kelpoisuuksista ja palvelutasopäätöksistä tarvittaisiin mahdollisesti nykyistä tarkempia säännöksiä, tarve pitäisi selvittää erikseen ja säätää mainituissa erityislaeissa.

Helsingin kaupungin Pelastuslaitos ja Kaupunginkanslia ovat lausunnoissaan esittäneet, että *pelastustoimi tulee säilyttää Helsingin kaupungin omana toimintana* ja että Helsingin kaupungin pelastuslaitos myös jatkossa toimii kiireellisen ensihoidon tuottajana Helsingissä.

Sosiaali- ja terveysministeriö katsoo, että ei ole toiminnallisesti eikä hallinnollisesti tarkoituksenmukaista säilyttää pelastustointa Helsingin kaupungin tehtävänä, vaan pelastustoimen tulee olla hallituksen esityksen mukaisesti maakuntien tehtävänä, kuten valiokunnalle toimitetussa sisäministeriön 22.3.2017 muistiossa on todettu.

Hallitusneuvos

Anne Koskela

